

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Martiny Radkové, Ph.D., v právní věci žalobce **M. Š.**, bytem O. 1732/16, Č. T., zastoupeného JUDr. Denisou Wesselsovou, advokátkou se sídlem v Karviné, K. Šlíwky 129, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel** se sídlem v Praze, Budějovická 1387/7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2014, č. j. 11776-5/2014-900000-304.4, **ve věci propadnutí vybraných výrobků a dopravního prostředku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 25. 7. 2014, č. j. 11776-5/2014-900000-304.4, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Denisy Wesselsové, advokátky se sídlem v Karviné, K. Šlíwky 129.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu pro Olomoucký kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 9. 1. 2014, č. j. 469/2014-580000-12, jímž bylo rozhodnuto o propadnutí 47 kartonů cigaret zn. CAMRI Classic Blend, neznačených tabákovou nálepkou, 6 kusů plastových nádob bez etiket o objemu 30 litrů s čirou kapalinou zapáchající po lihu, lihovost 85% (180 litrů) a osobního automobilu Škoda Superb, RZ X, VIN:TMBDU23U259093350, které byly zajištěny žalobci dne 8. 10. 2013.

Žalobce s rozhodnutím nesouhlasí a namítá, že: 1) nesouhlasí s ohodnocením motorového vozidla v částkách 99.000-120.000 Kč, neboť se domnívá, že hodnota vozidla se v době zajištění pohybovala nejméně kolem částky 150.000 Kč, a tedy je jeho hodnota v hrubém nepoměru k výpočtu spotřební daně již uhrazené ve výši 64.097 Kč. Žalovaný se řídil pouze volnou úvahou, pro niž neměl znalecký posudek ani jiný doklad, vychází tak z fikce a dle názoru žalobce účelově stanovil hodnotu vozidla tak, aby byla přiměřená vyměřené výši spotřební daně. K tomu žalobce navrhl zpracování znaleckého posudku;

2) byl za převoz vybraných výrobků bez řádných dokladů několikrát postižen, a to jednak propadnutím těchto výrobků, propadnutím jeho motorového vozidla, dále žalobce uhradil za tyto výrobky spotřební daň ve výši 41.040 Kč a 20.492 Kč a rovněž byl vystaven trestně právnímu postihu, kdy trestním příkazem Okresního soudu v Přerově ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. 4 T 131/2014, byl uznán vinným přečinem zkrácení daně s uloženým trestem v trvání 7 měsíců s podmíněným odkladem na 18 měsíců. Žalobce se domnívá, že tak došlo k porušení zásady *ne bis in idem* ve smyslu čl. 4 protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a uvedl, že se důrazně ohrazuje proti tvrzení žalobce, že hodnota automobilu byla stanovena „volnou úvahou“, „fikcí“ a že je „účelová“. Nesouhlasí s vypracováním posudku, neboť jednak toto žalobce nenavrhoval ve správním řízení a dále se žalovaný domnívá, že hodnota automobilu byla žalovaným zjištěna v dostatečné míře potřebné pro vydání rozhodnutí.

K námitce č. 2 žalobce uvedl, že žalobce směřuje dohromady vyměření spotřební daně z lihu a z tabákových výrobků s trestním řízením a s řízením o zajištěných vybraných výrobcích a dopravního prostředku. To, že byl žalobci uložen trest odnětí svobody v trvání 7 měsíců s podmíněným odkladem na 18 měsíců za spáchání přečinu zkrácení daně však neznamená, jak se žalobce domnívá, že „tím je vyřešeno vše“. Žalobci stále svědčila povinnost uhradit spotřební daň z lihu a z tabákových výrobků a stejně tak vzhledem k tomu, že porušil povinnost, stanovenou v zákoně o spotřebních daních, bylo potřeba rozhodnout o dalším osudu automobilu.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního

orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 8. 10. 2013 bylo zastaveno pracovníky celního úřadu na odstavné ploše za obcí Polom na silnici I/48 ve směru na Olomouc osobní vozidlo Škoda Superb, RZ: X, které řídil žalobce. Kontrolou bylo zjištěno, že v zavazadlovém prostoru se nachází celkem 180 litrů tekutiny lihového aroma a 9.400 kusů cigaret zn. CAMRI Classic Blend bez tabákových nálepek. Žalobce byl vyzván k předložení dokladu prokazujícího zdanění těchto výrobků nebo jejich oprávněného nabytí bez daně podle ustanovení § 5 a 6 zákona o spotřebních daních. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce žádnou ze zákonem požadovaných skutečností neprokázal, rozhodl celní úřad o zajištění vybraných výrobků. Současně bylo zajištěno i vozidlo, v němž byly vybrané výrobky přepravovány. Celní úřad následně stanovil výši spotřební daně u cigaret na částku 20.492 Kč, u lihovin na částku 43.605 Kč a hodnotu předmětného zajištěného vozidla na částku 105.000 Kč, když vyšel z jeho současného faktického stavu za použití veřejně dostupných údajů zveřejněných prostřednictvím internetu. Žalobce ani následně nedoložil požadované doklady, celní úřad tak dne 9. 1. 2014 rozhodl o propadnutí vybraných výrobků a vozidla. Proti výroku o propadnutí vozidla se žalobce odvolal s odůvodněním, že dle jeho názoru má vozidlo hodnotu kolem 150.000 Kč a dle jeho názoru se jedná o zcela evidentní nepoměr mezi předpokládanou výší vyměřené spotřební daně a hodnotou vozidla. Žalobce dne 3. 3. 2014 uhradil vyměřenou spotřební daň. Následně byl žalobce seznámen s odlišným právním názorem žalovaného, který dospěl vzhledem k úpravám vozidla a jeho poškození ještě k nižší částce než celní úřad. Žalobce se k tomuto dne 24. 6. 2014 vyjádřil tak, že se závěry žalovaného ohledně stanovené hodnoty vozidla nesouhlasí. Dále uvedl, že zaplatil daň i sankci, propadlo mu veškeré zajištěné zboží, a dále byl potrestán Okresním soudem v Přerově, kdy za přečin zkrácení daně mu byl uložen trest v trvání sedmi měsíců s podmíněným odkladem 18 měsíců a domnívá se, že již byl potrestán dostatečně. Dne 25. 7. 2014 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí.

Z trestního příkazu Okresního soudu v Přerově ze dne 28. 5. 2014, č. j. 4 T 131/2014-92, který nabyt právní moci dne 14. 6. 2014, bylo zjištěno, že žalobce byl uznán vinným z přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že dne 8. 10. 2013 kolem 6:40 hodin u obce Polom, okr. Přerov, na silnici č. I/48 ve směru na Olomouc přepravoval v osobním motorovém vozidle zn. Škoda Superb, r. z. 3T2 2686, celkem 9.400 cigaret zn. CAMRI Classic Blend, balených v krabičkách po 20 kusech, a 180 litrů lihu v 6 plastových kanystrech o objemu 30 listrů s obsahem 85% etanolu, přičemž jej kontrolovala hlídka celního úřadu, které nepředložil doklad prokazující zdanění zmíněných výrobků či jejich oprávněné nabytí bez daně, v důsledku provedené celní kontroly mu přitom vznikla daňová povinnost ve výši 64.952 Kč na spotřebních daních a ve výši nejméně 13.640 Kč na dani z přidané hodnoty, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání sedmi měsíců s podmíněným odkladem se zkušební dobou v trvání 18 měsíců.

Krajský soud se nejprve zabýval námitkou č. 2 žalobce a dospěl k závěru, že je důvodná.

Jak ve svém rozsudku ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, (dostupný na www.nssoud.cz), uvedl Nejvyšší správní soud, *zásada ne bis in idem ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod platí nejen pro činy patřící podle českého právního řádu mezi trestné činy, ale i pro činy spadající mezi přestupky či jiné správní delikty, a to ve všech kombinacích, které mezi nimi přicházejí v úvahu*. V posuzovaném případě se jedná o kombinaci trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku a protiprávního deliktu podle zákona o spotřebních daních.

Pokud se týká posouzení povahy správního řízení vedeného u celního úřadu, resp. žalovaného, jehož rozhodnutí žalobce napadá žalobou, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 3. 2010, č. j. 1 Afs 12/2010-107, jednoznačně konstatoval, že *propadnutí výrobků je sankcí za porušení zákona o spotřebních daních: stát zde trestá vlastníka předmětných výrobků podléhajících spotřební dani především za nedodržení evidenčních povinností specifikovaných v § 5, § 6 a dalších zákona o spotřebních daních*. Krajský soud uzavírá, že pokud propadnutí výrobků je považováno za sankci za porušení zákona o spotřebních daních, tím spíše je sankcí za protiprávní delikt propadnutí dopravního prostředku, který je dopravoval. Jak uvedl dále ve výše uvedeném rozhodnutí ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, Nejvyšší správní soud, při zkoumání, zda se jedná o trestní oblast ve smyslu Úmluvy, je třeba zkoumat, zda porušený zájem chráněný zákonem je obecný či partikulární, když o trestní povaze věci obvykle svědčí univerzálnost dané normy a represivní účel uplatnitelné sankce. Povaha trestního zákoníku je zřejmá. Pokud se týká objektu posuzovaného protiprávního jednání, je nutno konstatovat, že oba zákony, jak trestní zákoník, tak zákon o spotřebních daních, chrání shodný obecný zájem, a to zájem státu na správném vyměření daně a na příjmech z nich, týkající se fyzických i právnických osob, nikoli úzce vymezené skupiny, jak je tomu např. u disciplinárních deliktů, a proto lze považovat obě normy, tedy i zákon o spotřebních daních, za normy obecné. Podle názoru Evropského soudu pro lidská práva navíc v zásadě stačí buď, aby měl stíhaný delikt trestněprávní povahu, a pak nijak výrazně nesejde na citelnosti užití sankce, nebo aby měla uplatnitelná sankce represivní povahu. Krajský soud se domnívá, že represivní povaha propadnutí výrobků a dopravního prostředku je v dané věci nezpochybnitelná, když rozhodnutí o propadnutí není na překážku vyměření daně, naopak vznik povinnosti daň přiznat a zaplatit je na případné sankci za porušení evidenčních povinností zcela nezávislý (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2010, č. j. 1 Afs 12/2010-107), tj. propadnutí je jednoznačnou represivní sankcí, která existuje současně a zcela nezávisle vedle daňové povinnosti.

V projednávané věci se tak jedná o trestní věc ve smyslu Úmluvy.

Pro dosah uplatnění zásady *ne bis in idem* je pak dále rozhodující otázka totožnosti skutku, který je předmětem dvou řízení a rozhodnutí. Stíhání jednoho a téže skutku podle dvou skutkových podstat je přípustné tehdy, pokud se tyto od sebe navzájem liší v podstatných prvcích (okolnostech).

V nyní posuzované věci má krajský soud bez nejmenších pochybností za to, že je zde dána totožnost skutku. Obě porušení zákona vykazují zcela shodné prvky, panuje mezi nimi naprostý soulad mezi popisem skutku, týkají se téže osoby, jsou neoddělitelně spjaty v čase a místě. V obou případech byl totiž žalobce sankcionován za nedodržení daňové povinnosti u totožných výrobků (9.400 cigaret zn. CAMRI Classic Blend, a 180 litrů lihu v 6 plastových kanystrech), ve stejném okamžiku (8. 10. 2013) a na stejném místě (u obce Polom, okr. Přerov, na silnici č. I/48 ve směru na Olomouc). Uvedeným jednáním způsobil žalobce v obou případech zkrácení daně, následkem vytýkaného jednání bylo v obou případech porušení zájmu na řádném vyměření a placení daně.

V daném případě je zřejmé, že obě rozhodnutí, jak okresního soudu v trestní věci tak žalovaného, se týkala té samé události, existuje úplná shoda v jednání a existuje úplná shoda v následku. Trestní příkaz nabyt právní moci dne 14. 6. 2014, žalovaný rozhodoval až následně (dne 25. 7. 2014). Postihem žalobce podle trestního zákoníku byl proto vyčerpán celý skutek, neboť v pořadí druhém pravomocným rozhodnutím, rozhodnutím žalovaného, nelze dohledat žádný prvek, který by nebyl obsažen již v předcházejícím trestním rozhodnutí. Jakýkoli souběh v tomto případě nepřipadá vůbec v úvahu, naopak tu došlo ke konzumaci protiprávního jednání žalobce podle zákona o spotřebních daních trestním, tedy přísnějším, řízením.

Otázka totožnosti skutku je v nauce jednou z nejdiskutovanějších otázek a jednotlivé právní řády nepřijaly stejná řešení. Krajský soud uvádí, že dne 10. 2. 2009 rozhodl velký senát Evropského soudu pro lidská práva ve věci Zolotukhin proti Rusku – číslo stížnosti 14939/03, když rozhodnutí v této věci je potřebné považovat za sjednocující dosud v některých směrech vnitřně rozporné judikatury Evropského soudu pro lidská práva, která se týká čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Velký senát Evropského soudu pro lidská práva uvedl, že se prosadil jako dominantní přístup vycházející z rozsudku ve věci Fischer proti Rakousku, který klade důraz na „podstatné prvky“ obou trestných činů a upřednostňuje to, že znaky skutkových podstat trestných činů naplněných tímtež jednáním nemohou být pouze nominálně odlišné. Následně konstatoval, že vnitřní rozpornost judikatury ohrožuje právní jistotu, předvídatelnost práva a zásadu rovnosti před zákonem, a proto se rozhodl výklad prvku *idem* sjednotit. Po prostudování obdobných úprav v jiných mezinárodněprávních instrumentech dospěl k závěru, že čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě zakazuje stíhání pro druhý „trestný čin“, pokud je tento druhý trestný čin založen na totožném skutku či v podstatných rysech totožném skutku. Totožnost je pak dána tehdy, když se konkrétní skutkové okolnosti týkají téhož obviněného a jsou neoddělitelně spjaty v čase a místě.

Krajský soud tak ve světle výše uvedeného sjednocujícího názoru velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva uzavírá, že žalobce byl trestán dvakrát za týž skutek, což je v rozporu s čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě, a proto shledal námitku napadající porušení zásady *ne bis in idem* důvodnou. Další žalobní námitkou o správnosti stanovení hodnoty propadnutého vozidla se tak již krajský soud pro nadbytečnost nezabýval.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž jsou správní orgány vázány právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek		3.000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem		
α) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3.100 Kč bez DPH / / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 11, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb	6.200 Kč
1) příprava a převzetí věci		
2) sepis žaloby		
β) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč bez DPH / / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. α)	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.	600 Kč
γ) DPH 21% z částek uvedených pod písm.α) – β)		1.428 Kč
<i>Celkem</i>		<i>11.228 Kč</i>

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

V Olomouci dne 18. dubna 2016

Za správnost vyhtovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu